

ESITETYT MUUTOKSET LIIKKUMISTA TUKEVIEN PALVELUJEN TOIMINTAOHJEISIIN

Nykyinen teksti	Muutosehdotus
<p>sivu 2: 1.1.2 Vammaispalvelulain mukainen liikkumista tukeva palvelu: "Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa takia välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua niihin liittyvine saattajapalveluineen hyvinvointialueen tulee järjestää vaikeavammaisille henkilöille määrärahoista riippumatta."</p>	<p>"Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vammaiselle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa takia välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Hyvinvointialueen on järjestettävä liikkumisen tuen palvelut vähintään osana henkilökohtaista apua, kuljetuspalveluna ja siihen liitettävällä saattajan avulla ja tuella. Palvelua on annettava lain edellyttämässä laajuudessa."</p> <p>Perustelut muutokselle: Lakiviittauksen muutos, henkilökohtaisen avun lisääminen sekä määrärahasidonnaisuuden poistaminen. Määrärahasidonnaisuutta ei ole uudessa vammaispalvelulaissa.</p>
<p>sivu 2: 1.1.2 Vammaispalvelulain mukainen liikkumista tukeva palvelu: " Vammaispalvelulain mukaisia palvelu- ja tukitoimia järjestetään silloin kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla (VpL 4 §)."</p>	<p>"Vammaispalvelulain mukaisia palvelu- ja tukitoimia järjestetään vammaisille henkilöille, joiden toimintarajoitteesta johtuva välttämätön avun ja tuen tarve poikkeaa kyseessä olevaan elämänvaiheeseen tavanomaisesti kuluva avun ja tuen tarpeesta. Vammaisen henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista annetun lain, varhaiskasvatuslain, perusopetuslain tai muun lain perusteella. (VpL 2 §)."</p> <p>Perustelut muutokselle: lakiviittauksen muutos</p>
<p>sivu 9: 3.1 Vammaispalvelulain mukaisen liikkumista tukevan palvelun myöntämisen perusteet</p>	<p>" Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine</p>

<p>” Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa takia välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.”</p>	<p>saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa takia välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.”</p> <p>Perustelut muutokselle: lakiviittauksen muutos.</p>
--	--

<p>sivu 9: 3.1 Vammaispalvelulain mukaisen liikkumista tukevan palvelun myöntämisen perusteet</p> <p>” Hyvinvointialue myöntää kuljetuspalvelua palvelutarpeen arviointiin perustuen vammaiselle tai pitkäaikaissairaalle henkilölle,</p> <ul style="list-style-type: none"> • joka ei saa kulkemiseen tukea muiden säädösten nojalla • jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa, ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia (VpA 5 §). 	<p>”Hyvinvointialue myöntää kuljetuspalvelua palvelutarpeen arviointiin perustuen vammaiselle tai pitkäaikaissairaalle henkilölle, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa, ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.</p> <p>Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntäminen edellyttää, että vammaisen henkilön toimintarajoitteesta johtuva välttämätön avun ja tuen tarve poikkeaa kyseessä olevaan elämänvaiheeseen tavanomaisesti kuuluvasta avun ja tuen tarpeesta, ja henkilö ei saa riittävää tukea liikkumiseen muun ensisijaisen lainsäädännön nojalla.”</p> <p>Perustelut muutokselle: vammaispalvelulain soveltamisala säännöksen määrittely ja pykäläviittaus.</p>
<p>sivu 10: 3.2 Oman auton vaikutus:</p> <p>”Mahdollisuus käyttää omaa autoa ei rajaa vammaista henkilöä kuljetuspalvelun ulkopuolelle. Mikäli henkilö on saanut käytössään olevaan autoon yhteiskunnalta taloudellista tukea (Vp A 5 § 2 mom., autoveron palautus, autoavustus tms.), auton käyttö voi vähentää myönnettävän kuljetuspalvelun määrää. Hakijan tulee antaa kirjallinen selvitys oman auton käytöstä kuljetuspalveluhakemuksen yhteydessä.”</p>	<p>”Mahdollisuus käyttää omaa autoa ei rajaa vammaista henkilöä kuljetuspalvelun ulkopuolelle. Jos hyvinvointialue on antanut taloudellisena tukena vammaisen henkilön käyttöön auton tai muun kulkuneuvon taikka myöntänyt taloudellista tukea auton tai muun kulkuneuvon hankintaan, vammaisella henkilöllä on oikeus lisäksi saada muuta liikkumisen tukea vähintään 24 yhdensuuntaista matkaa vuodessa, ellei vammaisen henkilö hae tätä pienempää määrää matkoja.”</p>

	Perustelut muutokselle: laissa on määritelty vähimmäismatkojen määrä.
--	---

<p>sivu 16: 3.4.6 Vammaispalvelulain nojalla myönnetyn kuljetuspalvelun matkustusalue</p> <p>” Kuljetuspalveluja myönnetään lain ja hyvinvointialueen määrittelemällä alueella. Kuljetuspalvelulla voi kulkea kuljetuspalvelun käyttäjän asuinkunnan alueella ja tähän välittömästi rajoittuvissa kunnissa. Kauniaisten osalta kuljetuspalvelumatkoja voi käyttää Kauniaisissa ja Espoossa ja Espoon kaupunkiin rajoittuvien kuntien alueella. Liikkumista tukevien palvelujen käyttämiseen muualla Suomessa kuin asuinkunnassa tai toiminnallisessa lähikunnassa hyödynnetään ensisijaisesti kilometri- ja eurokukkaroa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kotikunnan ulkopuolella päätoimisen opiskelun vuoksi asuva vammaisen asiakas on oikeutettu käyttämään kuljetuspalvelua opiskelupaikkakunnalla tapahtuviin asiointi- ja vapaa-ajan matkoihin. • Kotikunnan ulkopuolella asuvalle vammaiselle asiakkaalle myönnetään kuljetuspalvelu asuinpaikkakunnalla ja sen lähikunnissa sekä yksilöllisen harkinnan mukaan tarvittaessa kotikunnassa tapahtuviin kuljetuksiin. • Kuljetuspalveluja voidaan myöntää yksilöllisen tarpeen perusteella pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalle henkilölle. • Asiakkaan omat päiväkotij- ja peruskoulumatkat eivät kuulu kuljetuspalvelujen piiriin. • Muualla Suomessa kuin asuinkunnassa tai toiminnallisessa lähikunnassa tehdyistä tilapäisistä matkoista voidaan korvata jälkikäteisesti kuitteja vastaan enintään 41 €/yhdensuuntainen 	<p>”Liikkumisen tuen alueellista laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon vammaisen henkilön asiakassuunnitelmaan kirjattu liikkumisen tuen tarve, muut käytettävissä olevat palvelut ja toimintaympäristön esteettömyys.</p> <p>Liikkumista tukevia palveluja myönnetään asiakkaalle asuinkuntaan, toiminnalliseen lähikuntaan ja oman elämän kannalta merkittävään kuntaan tai erityissyistä muille matkustusalueille.</p> <p>Toiminnallisella lähikunnalla tarkoitetaan lähintä mahdollista kuntaa, josta vammaisen henkilön tarvitsema palvelu on saatavissa.</p> <p>Oman elämän kannalta merkittävällä kunnalla tarkoitetaan kuntaa, jossa vammaisella henkilöllä on tarve käydä toistuvasti perhe- tai ystävyysuhteen, vapaa-ajan asunnon tai muun vastaavan syyn vuoksi.</p> <p>Erytisestä syystä kertaluonteisia muita kuin työ- ja opiskelumatkoja voi tehdä myös muiden kuntien alueelle. Kertaluonteinen matka voidaan myöntää tärkeään erityistapahtumaan.</p> <p>Liikkumista tukevien palvelujen käyttämiseen muualla Suomessa kuin asuinkunnassa tai toiminnallisessa lähikunnassa hyödynnetään ensisijaisesti matkabudjettia.</p> <p>Kotikunnan ulkopuolella asuvalle vammaiselle myönnetään liikkumista tukeva palvelu samoin perustein kuin kotikunnassa asuvalla vammaiselle.</p> <p>Asiakkaan omat päiväkotij- ja peruskoulumatkat eivät kuulu kuljetuspalvelujen piiriin.</p>
--	--

<p>matka. Tällöin matkat kuluttavat matkaoikeutta samoin periaattein kuin asuinkunnasta tehdyt matkat. Matkakorvauksista vähennetään omavastuuosuus.</p> <ul style="list-style-type: none">• Matkoja voidaan hakea tavanomaisesta käytöstä poikkeaville matkoille, kuten sukulaisvierailuille tai mökkipaikkakunnalle tehtäville matkoille.”	<p>Muulla Suomessa kuin asuinkunnassa tai toiminnallisessa lähikunnassa tehdyistä tilapäisistä matkoista voidaan korvata jälkikäteisesti kuitteja vastaan enintään 41 €/yhdensuuntainen matka. Tällöin matkat kuluttavat matkaoikeutta samoin periaattein kuin asuinkunnasta tehdyt matkat.”</p> <p>Perustelut muutokselle: uuden vammaispalvelulain yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin periaatteisiin eivät kuulu hallinnolliset kuntarajat ja hyvinvointialueen asukkaiden kannalta tärkeät palvelut eivät ole määriteltävissä kuntarajojen perusteella.</p>
--	---

sivu 14 : Kilometri- ja eurokukkaro

Liikkumista tukeva palvelu voidaan toteuttaa kilometri- ja eurokukkaron avulla kokonaan tai osittain. Kilometri- ja eurokukkarossa asiakkaalle myönnetään arvioitua palvelutarvetta ja matkustusalueetta vastaava kilometri- ja euromäärä kuljetuspalveluja.

Kilometri- ja eurokukkaron toistaiseksi voimassa oleva kilometri- ja euromäärä arvioidaan kolmen kuukauden koejaksolla. Kilometri- ja euromäärän nostamisesta tehdään viranhaltijapäätös.

Kilometri- ja eurokukkaroa tarjotaan asiakkaalle palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Asiakkaan tai asiakkaan omaisen on pystyttävä hallitsemaan kilometrien ja eurojen riittävyttä määritellylle ajanjaksolle. Hänen tai heidän täytyy pystyä käyttämään hyvinvointialueen tarjoamaa teknistä ratkaisua palvelua käyttäessään.

Kilometri- ja eurokukkaron käyttö on vapaaehtoista asiakkaalle eikä viranhaltija voi tehdä päätöstä asiakkaan tahdon vastaisesti.

Kilometri- ja eurokukkarossa ei ole rajoituksia matkustusalueessa eikä matkojen määrässä.

Asiakas voi valita niiden kuljetusyritysten joukosta, joilla on käytössään mallissa käytössä oleva maksujärjestelmä.

Asiakkaan käyttöön annetaan maksuväline, mikä mahdollistaa käytettyjen kilometrien ja eurojen seurannan viivytyksettä matkan toteutumisen jälkeen.

Asiakas voi luopua kilometri- ja eurokukkarosta olemalla yhteydessä palvelun myöntäneeseen yksikköön.

Asiakas voi valita kilometri- ja eurokukkaromallin, kun tekninen ratkaisu on käytettävissä hyvinvointialueella.

3.4.5 Matkabudjetti

Liikkumista tukeva palvelu voidaan toteuttaa matkabudjetin avulla kokonaan tai osittain. Matkabudjetissa asiakkaalle myönnetään arvioitua palvelutarvetta ja matkustusalueetta vastaava kilometri- ja euromäärä kuljetuspalveluja.

Matkabudjetin toistaiseksi voimassa oleva kilometri- ja euromäärä arvioidaan kolmen kuukauden koejaksolla.

Kilometri- ja euromäärän nostamisesta tehdään viranhaltijapäätös.

Matkabudjettia tarjotaan asiakkaalle palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä.

Asiakkaan tai asiakkaan omaisen on pystyttävä hallitsemaan kilometrien ja eurojen riittävyttä määritellylle ajanjaksolle. Hänen tai heidän täytyy pystyä käyttämään hyvinvointialueen tarjoamaa teknistä ratkaisua palvelua käyttäessään. Matkabudjetin käyttö on vapaaehtoista asiakkaalle eikä viranhaltija voi tehdä päätöstä asiakkaan tahdon vastaisesti.

Matkabudjetissa ei ole rajoituksia matkustusalueessa eikä matkojen määrässä.

Asiakas voi valita niiden kuljetusyritysten joukosta, joilla on käytössään mallissa käytössä oleva maksujärjestelmä.

Asiakkaan käyttöön annetaan maksuväline, mikä mahdollistaa käytettyjen kilometrien ja eurojen seurannan viivytyksettä matkan toteutumisen jälkeen.

Asiakas voi luopua matkabudjetista olemalla yhteydessä palvelun myöntäneeseen yksikköön.

Jos asiakkaalla on ollut aiemmin käytössä kuljetuspalvelu, hän palaa kuljetuspalvelun käyttäjäksi aikaisemman kuljetuspalvelupäätöksen mukaisesti matkabudjetista luopumisen jälkeen seuraavan täyden kuukauden alusta.

Asiakas voi valita matkabudjetin, kun palvelu on otettu käyttöön hyvinvointialueella.